

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

за січень–жовтень 2015 року

(повідомлення Головного управління статистики у Черкаській області)

Промисловість

У січні–жовтні 2015р. проти січня–жовтня 2014р. індекс промислової продукції в області склав 88,5% (по Україні – 84,6%), у жовтні 2015р. проти вересня – 128,5%.

У добувній промисловості і розробленні кар'єрів обсяг промислової продукції за січень–жовтень 2015р. порівняно з січнем–жовтнем 2014р. збільшився на 1,4%.

У виробництві харчових продуктів, напоїв за січень–жовтень 2015р. проти січня–жовтня 2014р. підприємствами галузі вироблено продукції менше на 10%.

Серед випуску основних видів продукції порівняно з січнем–жовтнем 2014р. скоротився випуск: м'яса свійської птиці замороженого – на 77%, риби солоної, крім оселедців – на 70%, цукру – на 62%, вод газованих інших – на 56%, риби переробленої чи консервованої в інший спосіб – на 52%, овочів консервованих натуральних – на 32%, риби сушеної і в'яленої – на 28%, горілки, лікерів та інших спиртових напоїв – на 26%, молока рідкого обробленого – на 25%, м'яса свиней свіжого чи охолодженого – на 19%, виробів здобних – на 17%, спредів та сумішей жирових – на 15%, олії соняшnikової нерафінованої – на 14%, хліба і виробів хлібобулочних нетривалого зберігання – на 11%, сиру свіжого неферментованого – на 9%, круп – на 7%. Водночас зросло виробництво: соків фруктових та овочевих, олії соєвої нерафінованої – у 2,1 раза, маргарину та жирів харчових – на 30%, риби копченої – на 24%, м'яса великої рогатої худоби свіжого чи

Індекси промислової продукції за основними видами діяльності, %

	Жовтень 2015р. до вересня 2015р.	Січень–жовтень 2015р. до січня–жовтня 2014р.
Промисловість	128,5	88,5
Добувна та переробна промисловість	124,7	88,0
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	147,4	101,4
Переробна промисловість у тому числі	124,2	87,8
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	103,9	90,0
Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	114,0	106,1
Виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність	313,7	61,7
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	572,7	78,8
Виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	126,2	83,9
Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	106,3	111,1
Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	101,5	108,9
Машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування	162,7	74,9
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	155,2	90,8

охолодженого та ковбасних виробів – на 11%, напоїв безалкогольних – на 9%, м'яса свійської птиці свіжого чи охолодженого – на 7%, сирів жирних – на 4%.

На підприємствах текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів індекс промислової продукції за січень–жовтень 2015р. порівняно з січнем–жовтнем 2014р. становив 106,1%. Збільшився випуск светрів, пуловерів, кардиганів, жилетів та виробів подібних, трикотажних – на 36%, жіночих пальт та плащів – на 27%, тканин вовняних, бавовняних, з ниток синтетичних та штучних – на 24%, блузок – на 16%, костюмів та комплектів (крім трикотажних) чоловічих та хлопчачих – на 5%. Водночас, скоротилось виробництво: сорочок чоловічих – на 90%; жіночих: костюмів та комплектів – на 29%, спідниць – на 15%, жакетів, блейзерів – на 6%, суконь – на 1%; білизни постільної – на 39%, трикотажу спіднього – на 20%, взуття – на 16%.

На підприємствах з виготовлення виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності індекс промислової продукції за січень–жовтень 2015р. порівняно з січнем–жовтнем 2014р. склав 61,7%. Скоротилось виробництво: шпону, виробів столярних та конструкцій будівельних, паливних брикетів, етикеток з паперу чи картону, вати та інших виробів з вати, коробок та ящиків з паперу або картону гофрованих, газет, які виходять менше чотирьох разів на тиждень, віддрукованих. Збільшився випуск: фанери клеєної, деревини уздовж розпиляної чи розколотої, вікон та їх рам, дверей балконних та їх рам, дверей та їх коробок та порогів з деревини, тари дерев'яної.

У виробництві хімічних речовин і хімічної продукції у січні–жовтні 2015р. обсяг випуску продукції проти січня–жовтня 2014р. скоротився на 21,2%. Зменшився випуск сечовини – на 34%, нітрату амонію – на 33%, фарб та лаків на основі поліефірів у неводному середовищі – на 33%, аміаку безводного – на 28%, засобів мийних та засобів для чищення – на 28%, фарб та лаків, сикативів готових – на 17%, фарб та лаків на основі акрилових і вінілових полімерів у водному середовищі – на 6%. Зросло виробництво парфумів та туалетної води на 22%.

У виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів випуск промислової продукції за січень–жовтень 2015р. порівняно з січнем–жовтнем 2014р. скоротився – на 16,1%. Скоротився випуск матеріалів перев'язувальних – на 39%, препаратів лікарських, що містять алкалоїди або їх похідні, і не містять гормони чи антибіотики – на 15%, препаратів лікарських, що містять пеніцилін та інші антибіотики – на 7%.

У виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції обсяг промислової продукції у січні–жовтні 2015р. проти січня–жовтня 2014р. збільшився на 11,1%. Зросло виробництво: скла безпечного, блоків та цегли з цементу, бетону або каменю штучного для будівництва, елементів конструкцій збірних для будівництва з цементу, бетону чи штучного каменю, сумішей будівельних сухих. Поряд із цим скоротився випуск: виробів будівельних з пластмас – на 36%, вікон та їх рам, дверей та їх коробок і порогів з

пластмас – на 16%, цегли невогнетривкої керамічної будівельної – на 12%, розчинів бетонних, готових для використання – на 11%.

Підприємства металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування збільшили випуск продукції на 9%.

На підприємствах машинобудування індекс промислового виробництва у січні–жовтні 2015р. порівняно з січнем–жовтнем 2014р. становив 74,9%. Скоротилось виробництво: інструментів для вимірювання електричних величин без записувального пристрою, мікроскопів, трансформаторів електричних, машин пральних, обладнання завантажувального спеціально призначеного для використання у сільському господарстві, вантажопідіймачів та конвеєрів пневматичних, обладнання для миття, наповнювання, закупорювання, пакування й обгортання пляшок та інших ємностей, обладнання промислового для виробництва хлібобулочних виробів, обладнання промислового для цукрового виробництва, автобусів, вантажних автомобілів. Водночас, у січні–жовтні 2015 року проти січня–жовтня 2014р. в області збільшився випуск: електродвигунів, розпушувачів та культиваторів, борін дискових, причепів та напівпричепів сільськогосподарських, устаткування для птахівництва, інкубаторів і брудерів, обладнання для екстрагування або виробництва тваринних або нелетких рослинних жирів або олій. У 2015р. в області не виробляються легкові автомобілі.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря виробництво скоротилось на 9,2%. За січень–жовтень 2015р. вироблено 1136,3 млн.кВт.годин електроенергії, що на 20% менше січня–жовтня 2014р., випуск пари та води гарячої порівняно з січнем–жовтнем попереднього року скоротився на 19,7%.

Сільське господарство

За обсягом виробництва продукції сільського господарства на одну особу Черкащина займає п'яте місце серед областей України. За розрахунковими даними обсяг продукції сільського господарства (у постійних цінах 2010р.) в усіх категоріях господарств за січень–жовтень 2015р. проти січня–жовтня 2014р. скоротився на 1,1%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – на 1,6%.

За обсягом виробництва зерна Черкащина займає 6 місце серед областей України, а по урожайності – перше.

Сільськогосподарські товаровиробники всіх категорій господарювання станом на 1 листопада п.р. отримали 3,2 млн.т зерна, що дещо більше, ніж на цей період в минулому році. Збільшення виробництва зерна відбулося за рахунок розширення площ збирання пшениці та зростання урожайності, яка займає друге місце серед регіонів України. Збільшення урожайності спостерігається по всіх культурах зернової групи, крім вівса та зернобобових культур.

Виробництво соняшника збільшилось за рахунок розширення площ збирання та збільшення урожайності, і серед регіонів України займає 1 місце. За рахунок скорочення площ збирання зменшилось виробництво ріпаку на 11% і становило 112,9 тис.т. На зменшення виробництва цукрової сировини вплинуло як скорочення площ збирання, так і зниження урожайності на 26 ц.

У всіх категоріях господарств виробництво овочів відкритого ґрунту зросло на 2%, що обумовлене підвищенням урожайності (на 11 ц), а картоплі зменшилось на 4% за рахунок як скорочення площ збирання, так і зниження урожайності.

Черкащина вносить вагомий вклад у виробництво тваринницької продукції України оскільки за обсягом виробництва м'яса займає 2 місце, молока – 7 та яєць – 8.

У сільськогосподарських підприємствах на 3% збільшилось виробництво молока, м'яса – зменшилось на 3%, яєць – на 27%.

Надій молока від однієї корови зріс на 3% і становив 5151 кг (5 місце серед регіонів України).

Несучість курей-несучок становила 232 шт., що на 12 яєць більше, ніж в середньому по Україні.

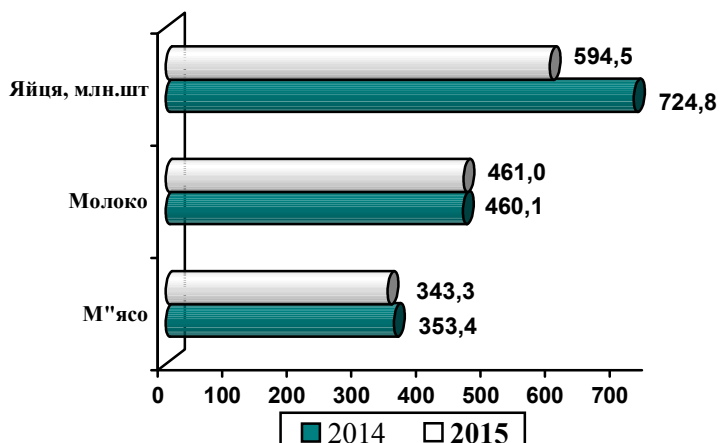
Обсяг вирощування худоби та птиці зменшився на 4%, що зумовлено скороченням обсягів вирощування великої рогатої худоби на 3%, свиней – на 9%, птиці – на 3%. Відношення обсягів вирощування до обсягів реалізації тварин на забій становило 99% (у січні–жовтні 2014р. – 101%). Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі в січні–жовтні 2015р. проти січня–жовтня 2014р. зросли на 14 г, свиней – на 2 г і становили відповідно 584 г та 405 г (проти 531 та 486 г по Україні).

Збір урожаю сільськогосподарських культур

	Намолочено, тис.т		Урожайність, ц/га	
	всього	у % до 1 листопада 2014р.	всього	+ , - до 1 листопада 2014р.
Зернові та зернобобові, всього ¹	3239,0	100,4	57,1	0,1
в т.ч. кукурудза	1558,4	87,9	70,5	1,5
Цукровий буряк (фабричний)	363,8	59,4	441	-26
Соняшник ¹	529,6	105,9	29,1	0,2
Картопля	774,2	96,1	156	-5
Овочі відкритого ґрунту	342,2	102,4	168	11
Плоди та ягоди	46,4	153,2	111,5	22,2

¹ У початково-оприбуткованій вазі.

Виробництво продукції тваринництва всіма категоріями господарств, тис.т

Частка господарств населення у загальному виробництві становила 9% м'яса, 46% молока і 40% яєць.

Станом на 1 листопада 2015р. поголів'я великої рогатої худоби у господарствах усіх категорій порівняно з 1 листопада 2014р. скоротилось на 5% і становило 204,9 тис. голів, корів – на 2% (92,2 тис. голів), свиней – на 5% (427,1 тис. голів), овець і кіз – на 3% (41,4 тис. голів), птиці всіх видів – на 2% (24,8 млн. голів).

У господарствах населення утримувалося 38% загальної чисельності поголів'я великої рогатої худоби, у т.ч. 48% корів, 46% свиней, 90% овець і кіз, 23% птиці всіх видів.

Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої продукції за січень–жовтень 2015р. порівняно з січнем–жовтнем 2014р. зріс на 46% і склав 16 млрд.грн., у т.ч. продукції рослинництва – у 1,7 раза, продукції тваринництва – на 19% більше.

На 1 листопада 2015р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 1758,6 тис.т зерна (на 1% більше проти 1 листопада 2014р.), у т.ч. 565,3 тис.т пшениці (на 46%). Безпосередньо в аграрних підприємствах зберігалось 906,4 тис.т зерна (на 7% менше), у т.ч. 314,7 тис.т пшениці, 448,6 тис.т кукурудзи, 77,9 тис.т ячменю, 1,2 тис.т жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 852,2 тис.т зерна, у т.ч. зернозберігаючі – 487,8 тис.т.

Запаси насіння соняшнику становили 313,8 тис.т (на 10% більше проти 1 листопада 2014р.), із них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалось 194,6 тис.т, а в підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання – 119,2 тис.т.

Середня закупівельна ціна зернових культур, яку пропонували зберігаючі та переробні підприємства, у січні–жовтні 2015р. становила 2288,5 грн. за т (проти січня–жовтня 2014р. зросли на 51%), з них на пшеницю – 2569,2 грн. за т (на 40%), на кукурудзу – 2199,5 грн. за т (на 61%), жито – 2359,6 грн. за т (на 73%), на соняшник – 6988,4 грн за т (у 2,1 раза більше).

Будівельна діяльність

У січні–жовтні 2015р. підприємствами області виконано будівельних робіт на 609,7 млн.грн. Індекс будівельної продукції у січні–жовтні п.р. порівняно з відповідним періодом попереднього року становив 91,9%.

За характером будівництва частка робіт з нового будівництва, реконструкції та технічного переозброєння у січні–жовтні 2015р. становила 84% від загального обсягу робіт, решта – з капітального та поточного ремонтів (8,4% та 7,6% відповідно).

Підприємствами м.Черкаси виконано три чверті (76,3%) загальнообласного обсягу робіт.

Зовнішньоекономічна діяльність

За січень–вересень 2015р. **обсяги експорту та імпорту товарів**¹ становили відповідно 313,8 млн.дол. США та 159,7 млн.дол. Порівняно з січнем–вереснем 2014р. обсяг експорту зменшився на 32,7%, імпорту – на 53,8%. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 154,1 млн.дол. (за січень–вересень 2014р. сальдо становило 152,8 млн.дол.).

Зовнішня торгівля товарами Черкаської області здійснювалась з партнерами зі 106 країн світу. З 96 країн, до яких експортувались товари, найбільшу питому вагу мали: Польща – 10,5%, Туреччина – 8,7%, Білорусь – 7,9%, Російська Федерація – 7,5%, Індія – 5,3%. Імпорт товарів здійснювався з 75 країн світу, з яких найбільшу питому вагу у загальному обсязі мали: Китай – 14,8%, Німеччина – 11,5%, Швеція – 7,9%, Російська Федерація – 7,5%, Польща – 6,8%.

У товарній структурі експорту переважали: зернові культури – 18,3%, добрива – 11,4%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 11,2%, залишки і відходи харчової промисловості – 8,6%, насіння і плоди олійних рослин – 7,4%. Порівняно з січнем–вереснем 2014р. експорт жирів та олій тваринного або рослинного походження збільшився на 47,6%, залишків і відходів харчової промисловості – на 44,7%, зернових культур – на 5,3%. Експорт добрив зменшився на 57,7%, насіння і плодів олійних рослин – на 54,1%.

Основу товарної структури імпорту склали: механічні машини – 11,9%, органічні хімічні сполуки – 10,1%, пластмаси, полімерні матеріали – 9,3%, папір та картон – 7,6%. Порівняно з січнем–вереснем 2014р. обсяг імпорту механічних машин зменшився на 43,2%, паперу та картону – на 29,4%, пластмас, полімерних матеріалів – на 20,7%, органічних хімічних сполук – на 11,1%.

Експорт послуг за січень–вересень 2015р. становив 11,5 млн.дол. США і по відношенню до січня–вересня 2014р. зменшився на 34%, **імпорт послуг** склав 11,7 млн.дол. і зменшився на 58%. Від’ємне сальдо зовнішньої торгівлі послугами становило 0,2 млн.дол. (за січень–вересень 2014р. сальдо було теж від’ємним – 10,7 млн.дол.).

Підприємства і організації області здійснювали зовнішню торгівлю послугами з партнерами 72 країн світу.

У географічній структурі експорту послуг найбільшу частку мали: Німеччина – 20,2% від загального обсягу, США – 15,9%, Велика Британія – 12,6%, Білорусь – 12,2%, Франція – 4,7%, Російська Федерація – 4,4%.

Найбільше послуг Черкащині надали партнери з Нідерландів – 43%, Великої Британії – 23,8%, Німеччини – 8,7%, Російської Федерації – 4,8%, Франції – 4,2%, Австрії – 3,7%.

Експорт та імпорт послуг до країн ЄС становили від загальних обсягів відповідно 54% та 93%.

¹ За даними Державної фіскальної служби України.

Серед послуг, які надавались нерезидентам, найбільшу питому вагу мали транспортні послуги – 24% від загального обсягу експорту, послуги у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні послуги – 22%, послуги з переробки матеріальних ресурсів – 19%, послуги з ремонту та технічного обслуговування – 15%.

В імпорті послуг переважали послуги, пов'язані з фінансовою діяльністю – 52%, транспортні послуги – 18%, ділові послуги та послуги з переробки матеріальних ресурсів – по 9%.

Обсяг залучених з початку інвестування **прямих іноземних інвестицій** (акціонерного капіталу) в економіку Черкаської області на 1 жовтня 2015р. становив 411,4 млн.дол. США та в розрахунку на одну особу населення – 328,5 дол.

У січні–вересні 2015р. прямий акціонерний капітал нерезидентів збільшився на 5 млн.дол. У той же час вилучено 0,5 млн.дол. прямих інвестицій. Зменшення вартості акціонерного капіталу за рахунок негативного впливу курсової різниці склало 106 млн.дол.

Прямі інвестиції надійшли від нерезидентів із 44 країн світу. До основних країн-інвесторів, на які припадає 95,8% загального обсягу іноземного капіталу, належать: Беліз, Кіпр, Велика Британія, Німеччина, Чехія, Іспанія, Франція, Нідерланди та Бельгія.

Найбільші обсяги прямого іноземного акціонерного капіталу зосереджено на підприємствах промисловості – 77,9% від загального обсягу. У підприємства оптової та роздрібної торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів залучено 7,9% прямих інвестицій, у підприємства та організації, що здійснюють операції з нерухомим майном – 7%, у підприємства сільського, лісового та рибного господарства – 4,2%, транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – 1,6%.

Серед міст та районів області найбільші обсяги іноземного капіталу унесено у підприємства Черкаського району та м.Черкаси – відповідно 54,4% та 33,8%.

Питома вага Черкаської області у загальному обсязі залучених прямих іноземних інвестицій в економіку України на 1 жовтня 2015р. склала 0,9%.

Прямі інвестиції з області в економіку країн світу станом на 1 жовтня 2015р. здійснювались до В'єтнаму.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібної торгівлі (до якого включено роздрібний товарооборот підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлю, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за січень–жовтень 2015р. становив 22857,8 млн.грн., що на 14,8% менше обсягу січня–жовтня 2014р. У структурі обороту роздрібною торгівлю на організовані та неформальні ринки припадало 33,7%.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлю, за січень–жовтень 2015р. становив 9046,8 млн.грн., що в порівнянних цінах менше обсягу січня–жовтня 2014р. на 16,4%.

Транспорт

За січень–жовтень 2015р. підприємствами транспорту перевезено 7547,9 тис.т вантажів, що на 6,5% менше від обсягів січня–жовтня 2014р. Вантажооборот зменшився на 0,9% і становив 8295 млн.ткм.

Залізничним транспортом у січні–жовтні 2015р. (за попередніми даними) відправлено 4883 тис.т вантажів, що на 9,4% менше, ніж за січень–жовтень 2014р. та виконано вантажооборот 7664 млн.ткм, що на 0,3% більше, ніж за відповідний період минулого року.

Автомобільним транспортом (за оперативними даними з урахуванням вантажних перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) перевезено 2621,4 тис.т вантажів та виконано вантажооборот в обсязі 630,8 млн.ткм, що відповідно на 1% та на 12,9% менше обсягів січня–жовтня 2014р.

Річковим транспортом у січні–жовтні 2015р. перевезено вантажів 43,5 тис.т та виконано вантажооборот 233,1 тис.ткм у внутрішньому сполученні, що відповідно на 20,8% та 7,8% більше, ніж за відповідний період минулого року. Обсяг оброблених вантажів не пов'язаних з річковим вантажооборотом становить 20,2 тис.т. На причалах області оброблено 2 судна.

Послугами пасажирського транспорту у січні–жовтні 2015р. скористалися 81,7 млн. пасажирів, що на 2,5% менше обсягів січня–жовтня 2014р. Пасажиरोоборот зменшився на 1,8% і становив 2165,4 млн.пас.км.

Залізничним транспортом (дані попередні) відправлено 4,8 млн. пасажирів, що на 0,3% менше рівня обсягів відповідного періоду минулого року та виконано при цьому пасажирську роботу 1330 млн.пас.км, що на 2,7% більше обсягів січня–жовтня 2014р. Кількість пасажирів, відправлених у приміському сполученні, становила 4,2 млн. пасажирів, що на 0,9% менше січня–жовтня 2014р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами–підприємцями) скористалися 60,5 млн. пасажирів, що на 5,3 % менше обсягів січня–жовтня 2014р., виконана при цьому пасажирська робота дорівнює 742,1 млн.пас.км, що на 9,9% менше обсягів січня–жовтня 2014р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб–підприємців скоротилися на 7,9% і становили 13,8 млн. пасажирів.

Електротранспортом перевезено 16,4 млн. пасажирів, або на 8,6% більше обсягів січня–жовтня 2014р. Обсяги виконаних платних перевезень становили 4,5 млн. осіб, або 27,6% від загальних перевезень. Пасажиरोоборот збільшився на 8,6% і становив 93,3 млн.пас.км.

Індекси споживчих цін

За повідомленням Державної служби статистики України індекс споживчих цін по Україні у жовтні 2015р. становив 98,7%¹, по Черкаській області – 97,6%. Найнижчим він був у Вінницькій області – 96,9% та Хмельницькій – 97,0%, найвищим – у м. Києві – 101,9% та у Донецькій області – 100,4%.

Суттєвим фактором, що вплинув на показник інфляції у жовтні, було сезонне зниження цін на газ, що використовується для індивідуального опалення або комплексного споживання (постанова НКРЕКП від 03.03.2015 № 583 «Про встановлення роздрібних цін на природний газ, що використовується для потреб населення»). У цілому за рахунок цього фактору природний газ подешевшав на 34,3%. У той же час на 42,8% підвищилися тарифи на опалення. Загалом це призвело до зниження цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 16,4%.

Ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 1,6%. Найбільше (на 11,9–8,6%) подорожчали сало, овочі, цукор та яйця. На 3,2–1% зросли ціни на маргарин, масло, продукти переробки зернових, молоко та молочні продукти, фрукти, яловичину, м'ясо птиці. Водночас на 2,4–0,7% знизилися ціни на соняшникову олію, рис, свинину, рибу та продукти з риби, безалкогольні напої.

Зростання цін у сфері охорони здоров'я на 0,5% насамперед спричинено підвищенням цін на фармацевтичну продукцію на 0,5%. Крім того, на 0,4% зросли ціни на амбулаторні послуги.

Зниження цін на транспорт у цілому на 0,6% пов'язано зі здешевленням перевезень залізничним пасажирським транспортом на 4%, палива та мастил – на 1,3%.

Ціни у сфері зв'язку зросли на 1,6% головним чином за рахунок підвищення абонентної плати за користування телефоном на 14,7%.

Доходи населення

Середньомісячна **номінальна заробітна плата** штатного працівника підприємств, установ та організацій² (далі – підприємства) за січень–жовтень 2015р. становила 3251 грн. і зросла порівняно з відповідним періодом попереднього року на 16,3%.

Середня номінальна заробітна плата штатного працівника підприємств у жовтні 2015р. становила 3670 грн., що у 2,7 раза вище рівня мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму на одну працездатну особу (1378 грн.) і склала 105,8% до вересня 2015р. та 124,5% до жовтня 2014р.

¹ Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м.Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.

² Дані наведено по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб.

Нарахування за одну оплачену годину у жовтні 2015р. становили 23,69 грн., що на 9,2% більше, ніж у попередньому місяці.

Найвищий рівень оплати праці спостерігався у транспорті та складському господарстві, професійній, науковій та технічній діяльності, фінансовій та страховій діяльності, де заробітна плата працівників перевищила середній показник по економіці відповідно в 1,2–1,4 раза; серед промислових видів: заробітна плата у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції, добувній промисловості і розробленні кар'єрів, виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів – в 1,3–2,8 раза вище середнього рівня по економіці.

Значно нижче, ніж у середньому по області, оплачувалася праця зайнятих у поштової та кур'єрської діяльності, тимчасовому розміщуванні й організації харчування, де рівень заробітної плати не перевищив 58% від середнього по економіці області; у промисловості: у виробництві електричного устаткування – не перевищив 62% від середнього рівня по економіці.

Індекс реальної заробітної плати у жовтні 2015р. порівняно з вереснем 2015р. становив 108,3%, відносно жовтня 2014р. – 84,1%, за січень–жовтень проти січня–жовтня 2014р. – 76,1%.

Упродовж жовтня 2015р. загальна сума заборгованості з виплати заробітної плати в економіці області зменшилася на 11,4%, або 3,6 млн.грн., і на 1 листопада 2015р. становила 27,6 млн.грн.¹

Обсяг невиплаченої заробітної плати дорівнював 3,3% фонду оплати праці нарахованого за жовтень 2015р.

На 1 листопада 2015р. основна частка заборгованості припадала на підприємства промисловості (53,3%). Частка міст Черкаси та Сміла складала відповідно 31,8% та 25,1% загальної суми боргу.

Заборгованість працівникам економічно активних підприємств упродовж жовтня 2015р. зменшилась на 9,8%, або на 1,5 млн.грн., і на 1 листопада 2015р. становила 13,9 млн.грн. Найбільш значне зменшення суми невиплаченої заробітної плати спостерігалось на транспорті, складському господарстві, поштової та кур'єрській діяльності (на 603,5 тис.грн.).

Упродовж жовтня 2015р. кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату зменшилася на третину і на 1 листопада 2015р. становила 2,4 тис. осіб, або 1,1% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області. Кожному з них не виплачено в середньому 5741 грн., що в 1,6 раза більше від середньої заробітної плати за жовтень 2015р.

За рахунок коштів Державного бюджету не виплачено 15,0 тис.грн. працівникам освіти і 2,1 тис.грн. – працівникам охорони здоров'я; за рахунок місцевих бюджетів не виплачено 29,8 тис.грн. працівникам освіти і 15,3 тис.грн. – працівникам сфери творчості, мистецтва та розваг.

¹ Дані наведено без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців.

Сума заробітної плати, яка не виплачена працівникам підприємств-банкрутів, упродовж жовтня 2015р. зменшилася на 2,1 млн.грн. і на початок листопада 2015р. становила 13,5 млн.грн., підприємствами промисловості не виплачено 64,4% цієї суми. У територіальній структурі найвагоміша частка боргу припадає на підприємства міст Сміла, Черкаси, Черкаського та Уманського районів (26,5%, 23,8%, 19,8% та 13,5% відповідно).

Борг перед працівниками економічно неактивних підприємств склав 240,9 тис.грн. (усі боржники – підприємства м. Черкаси).

У січні–жовтні 2015р. **за субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** зверталось 200,1 тис. домогосподарств (відповідно у січні–жовтні 2014р. – 34,3 тис. домогосподарств). Питома вага звернень домогосподарств, які проживають у міській місцевості, становила 66,6%.

Середній розмір призначеної субсидії на одне домогосподарство у жовтні 2015р. становив 172,3 грн. (337,2 грн. у жовтні 2014р.).

Призначено субсидії у січні–жовтні 2015р. 169,9 тис. домогосподарств, що становило 84,9% від загальної кількості домогосподарств, які звернулися за субсидіями, з них в міській місцевості – 114,5 тис. домогосподарств, у сільській – 55,4 тис. домогосподарств. Порівняно з січнем–жовтнем 2014р. кількість домогосподарств, яким призначено субсидії, збільшилась на 140,6 тис. Загальна сума призначених субсидій у січні–жовтні 2015р. склала 35243,0 тис.грн., з них у міській місцевості – 28430,8 тис.грн., сільській – 6812,2 тис.грн.

У січні–жовтні 2015р. загальна сума **призначених субсидій готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** становила 28621,0 тис.грн., з них у міській місцевості відповідно 4834,1 тис.грн., у сільській – 23786,9 тис.грн.

Середній розмір призначених у жовтні 2015р. субсидій готівкою на одне домогосподарство становив 1418,0 грн. (у жовтні 2014р. – 876,0 грн.).

У січні–жовтні 2015р. загальна сума отриманих субсидій готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива становила 18486,0 тис.грн. (у січні–жовтні 2014р. – 10554,8 тис.грн.).

За січень–жовтень 2015р. населенням області **сплачено за спожиті житлово-комунальні послуги** (з урахуванням боргів попередніх періодів) 1089,0 млн.грн., або 110,9% нарахованих за даний період сум (за січень–жовтень 2014р. населенням було сплачено 771,0 млн.грн., або 103,4% нарахованих за даний період сум).

Найвищий рівень оплати серед районів спостерігався у Городищенському (160,0%), Катеринопільському (152,0%), Канівському (148,9%), Тальнівському (142,8%) районах, серед міст – у м. Золотоноша (127,6%) та м. Канів (120,9%). Найнижчий рівень оплати у Драбівському (99,4%) районі.

Заборгованість населення області за житлово-комунальні послуги (включаючи борги попередніх періодів) протягом жовтня 2015р. зменшилась на 11,4 млн.грн., або на 8,1%, і на кінець жовтня 2015р. становила 130,1 млн.грн.

Ринок праці

Кількість зареєстрованих безробітних на кінець жовтня 2015р. становила 19,7 тис. осіб. Допомогу по безробіттю отримували 76,1% громадян, які мали статус безробітного.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області зменшився на 0,1 в.п. і становив на кінець жовтня 2015р. 2,6% населення працездатного віку, у сільській місцевості – 2,5%, у міських поселеннях – 2,7%.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями до служби зайнятості, у жовтні 2015р. порівняно з вереснем 2015р. збільшилась на 10,6% і на кінець місяця становила 1156 одиниць.

Навантаження зареєстрованих безробітних на 1 вільне робоче місце (вакантну посаду) на кінець жовтня 2015р. становило 17 осіб (проти 20 осіб на кінець вересня 2015р.). Значення показника коливалося від 6 осіб у Черкаському МЦЗ до 422 осіб у Драбівському РЦЗ, а на підприємствах Монастирищенського району взагалі не було вільних робочих місць.¹

За професійними групами найбільший попит на робочу силу спостерігався на робітників з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин (27,9% від загальної кількості заявлених вакансій), а найменший – на кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (1,4%).

За сприяння державної служби зайнятості у жовтні 2015р. було працевлаштовано 2216 осіб, або 9,2 % від загальної кількості безробітних. Серед працевлаштованих 48,0 % становили жінки, 33,0% – молодь у віці до 35 років. Найбільша частка працевлаштованих серед осіб, які мали статус безробітного, спостерігалася у Жашківському РЦЗ (17,6%), найменша – у Корсунь-Шевченківському РЦЗ (5,6%).

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю впродовж жовтня 2015р., становила 15,7 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 1308 грн., що дорівнює 94,9% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (1378 грн.).

Демографічна ситуація

Станом на 1 жовтня 2015р. в області, за оцінкою, проживало 1246,2 тис. жителів. Упродовж січня–вересня 2015р. чисельність населення скоротилась на 5650 осіб. За рахунок перевищення кількості померлих над народженими чисельність населення скоротилась на 6211 осіб, за рахунок міграційного приросту населення зросло на 561 особу.

¹ Дані наводяться за місцем реєстрації в міських центрах зайнятості (МЦЗ), районних центрах зайнятості (РЦЗ) або міськрайонних центрах зайнятості (МРЦЗ).

Природний рух населення області характеризувався такими даними:

	Усього, осіб		Січень–вересень 2015р. у % до січня–вересня 2014р.	На 1000 осіб	
	січень– вересень 2015р.	січень– вересень 2014р.		січень– вересень 2015р.	січень– вересень 2014р.
Кількість живонароджених	8712	9307	93,6	9,3	9,9
Кількість померлих	14923	15318	97,4	16,0	16,3
у т.ч. дітей віком до 1 року	63	83	75,9	7,2	9,0
Природне приріст, скорочення (–) населення	–6211	–6011	103,3	–6,7	–6,4
Кількість прибулих	13763	13518	101,8	14,7	14,4
Кількість вибулих	13202	12726	103,7	14,1	13,5
Міграційний приріст, скорочення (–) населення	561	792	73,6	0,6	0,9

Криміногенна ситуація

За повідомленням прокуратури Черкаської області, протягом січня–жовтня 2015р. обліковано 12617 кримінальних правопорушень. Із загальної кількості зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів 34,6% – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 60,2% становили злочини проти власності, 10,5% – злочини проти життя та здоров'я особи, 7,7% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 3,7% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 3,5% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 2,9% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 2,3% – злочини проти громадської безпеки, 2,2% – злочини проти правосуддя, 2% – злочини проти громадського порядку та моральності, 1,6% – злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, 0,9% – злочини у сфері господарської діяльності.

Протягом січня–жовтня 2015р. скоєно 49 очевидних умисних вбивств і замахів на вбивство, 32 умисних тяжких тілесних ушкоджень та 7 згвалтувань і замахів на згвалтування.

Кількість випадків крадіжок становила 5795, шахрайств – 876, грабежів – 298, хабарництва – 52 та зафіксовано 31 випадок розбоїв.

Правоохоронними органами за цей період виявлено 18 осіб, які скоїли злочин у складі 5 злочинних груп і злочинних організацій, закінчено 5 кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–жовтень 2015р. становила 8266 осіб, із числа яких 3094 – жінки, 722 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 125 – неповнолітні та 47 осіб – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (65,8%) від крадіжок та шахрайства – відповідно 4708 та 727 осіб, серед яких 37,8% – жінки (2056 осіб).

У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 313 осіб, з яких 69 осіб (22%) – загинуло.

Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 195 осіб, із числа яких 5,6% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 46,2% було вбито.

Серед виявлених осіб (2859 осіб), які вчинили злочини 20% або 572 особи раніше вже ставала на злочинний шлях, із яких кожен другий має незняту або непогашену судимість, 10,9% – вчинили злочин у групі, 12,5% знаходились у стані алкогольного сп'яніння, 12,8% – жінки, 3,1% – неповнолітні. Питома вага працездатних осіб, які на момент вчинення злочину не працювали і не навчалися, становила 66,1%, безробітних – 13,5%.